

**Konkurs przedmiotowy z języka polskiego
dla uczniów szkół podstawowych
18 lutego 2017 r. – zawody II stopnia (rejonowe)**

Informacje dla ucznia

- W teście znajdziesz różne typy zadań. W niektórych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną z nich. W innych trzeba zdecydować o prawdziwości zdań. Zaznacz w dowolny, ale czytelny sposób każdą wybraną odpowiedź. Jeśli się pomylisz, błąd otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.
- Rozwiązania pozostałych zadań zapisz starannie w wyznaczonych miejscach.
- Czas pracy z testem wynosi 60 minut.

Powodzenia!

Tekst I.

Pochodzenie kota okrywają mroki przeszłości. Jego dzieje sięgają starożytnego Egiptu, brak jednak autentycznych śladów udomowienia kota przed rokiem 1500 p.n.e. W latach 2500-2200 p.n.e. stał się zwierzęciem świętym, nie wiadomo jednak, czy już oswojonym. Prawdopodobnie domowe koty bure mogą być potomkami świętych kotów egipskich. Jak udało się kota oswoić, nie wiemy zupełnie. Może starano się przywiązać go do domu i zagród gospodarskich, które chronił od nadmiaru gryzoni – myszy i szczurów? Przypuszcza się, że ta właśnie umiejętność doprowadziła do powstania kultu kota w Egipcie. Wielu znawców uważało, że człowiek oswoił kota zafascynowany jego urodą i tajemniczością. W średniowiecznej Europie koty były tępione jako zwierzęta kojarzone z czarownicami, a ślad tych wierzeń odnajdujemy do dzisiaj w powiedzeniu o pechu przynoszonym przez czarnego kota. Również w Japonii uważano koty za wcielenie demonów.

Kot domowy ma okrągłą głowę, duże oczy przystosowane do widzenia w niskim natężeniu światła oraz spiczaste uszy. Słynie też z bardzo dobrego słuchu, a jego węch jest czterokrotnie silniejszy od ludzkiego. Jest mięsożercą i uwielbia spać. Pazury kota są ostre, zakrzywione, zaopatrzone w specjalny mechanizm umożliwiający ich chowanie. Stan emocjonalny zwierzęcia można odczytać, obserwując jego zachowanie. Warto przyjrzeć się ogonowi, który pomaga mu w utrzymaniu równowagi oraz sygnalizuje jego nastrój. Kot uwielbia pogoń za szybko poruszającymi się przedmiotami i wchodzenie na drzewa, z których jednak z trudem schodzi. Aby zaspokoić swój instynkt łowiecki, chętnie poluje na owady, zwłaszcza latające.

Wiele osób wyraża przekonanie, że zachowanie kota ma moc wróżebną. W całej Polsce do dzisiaj znany jest przesąd o tym, że myjący się kot zwiastuje przybycie gości. Dawniej zwracano również uwagę na szczegóły, bowiem: *Od której strony kot się łapką myje, od tej strony goście przybędą, a jeżeli w dzień poniedziałkowy goście zawitają, to codziennie przez cały tydzień kogoś spodziewać się należy. Z zachowania kota wróżono też pogodę: Kotek na murku gdy uszy do góry postawi, pewny wiatr z północy; ogon do ognia odwróci – mróz; łapki liże – śnieg; a kiedy ogon – deszcz.*

Wąsaty czworonóg w 1990 roku we Włoszech doczekał się swojego międzynarodowego święta. W Polsce pierwsze jego obchody miały miejsce w 2006 roku. Dzień Kota obchodzony w naszym kraju 17 lutego to jednak nie tylko oddanie hołdu najpopularniejszemu zwierzęciu domowemu na świecie, ale również inicjatywa mająca na celu uwrażliwienie społeczeństwa na problem bezdomnych i głodujących kotów, które nieraz wiodą pieskie życie. Z kolei czarny kot ma swoje święto 17 listopada.

Na podstawie: https://pl.wikipedia.org/wiki/Kot_domowy

Na podstawie: <https://www.slawoslaw.pl/historia-kota-na-ziemiach-polskich/>

Na podstawie: W. Kopalinski, *Opowieści o rzeczach powszednich*, Nasza Księgarnia, Warszawa 1987.

1. Nadaj poszczególnym akapitom tekstu tytuły odnoszące się do ich treści. (0-1)

.....

.....

.....

.....

.....

2. Oceń zgodność poniższych zdań z przeczytanym tekstem. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe. (0-1)

1. W Egipcie łączono koty z czarną magią.	P	F
2. Dzień Kota jest okazją do zainteresowania się losem bezdomnych czworonogów.	P	F

3. Dokończ zdanie – wybierz odpowiedź A albo B oraz 1 albo 2. (0-1)

W drugim akapicie zastosowano głównie zdania

A.	złożone,	aby	1.	podkreślić dynamikę opisywanych zdarzeń.
B.	pojedyncze,		2.	szczegółowo opisać kota i jego zwyczaje.

4. Na podstawie tekstu podaj dwa przykłady przesądów związanych z kotem. (0-1)

.....

.....

.....

5. Jakim wyrazem bliskoznacznym można zastąpić wyraz *pieskie* w stwierdzeniu *pieskie życie*? (0-1)

.....

6. Podane niżej zdanie pojedyncze przekształć w zdanie złożone. (0-1)

Pazury kota są ostre, zakrzywione, zaopatrzone w specjalny mechanizm umożliwiający ich chowanie.

.....

.....

7. Wyjaśnij znaczenie podanych związków frazeologicznych. (0-3)

kocia muzyka –

.....

drzeć z kimś koty –

.....

odwracać kota ogonem –

8. Ułóż zdanie złożone z jednym wybranym z zadania 7. związkiem frazeologicznym w taki sposób, aby było wiadomo, że rozumiesz jego znaczenie. (0-1)

.....

.....

9. Wypisz z podanego wypowiedzenia podmiot i orzeczenie. Nazwij ich rodzaje. (0-2)

W średniowiecznej Europie koty były tępione jako zwierzęta kojarzone z czarownicami.

podmiot – –

orzeczenie – –

10. W zdaniu: *Również w Japonii uważano koty za wcielenie demonów* wyraz *koty* wystąpił w

(0-1)

A. mianownika.

B. bierniku.

C. wołacza.

D. miejscownika.

11. Nazwij części mowy w zdaniu: (0-2)

Aby zaspokoić swój instynkt łowiecki, chętnie poluje na owady.

.....

.....

.....

.....

.....

12. Napisz, jakimi formami czasownika są wyrazy: *wiązano, uważano, zaczęto*. (0-1)

.....

13. Podaj dwa różne znaczenia wyrazu. (0-2)

kotka –

kotka –

14. Ułóż w kolejności alfabetycznej podane wyrazy. (0-1)

kocur, kotek, kociak, kocica, kot, kociątko

.....

.....

15. W zadaniu 14. pojawiły się wyrazy, które są wobec siebie (0-1)

A. przeciwstawne.

B. pokrewne.

C. bliskoznaczne.

Tekst II.

R. M. Groński, *Czym jest kot*

A czym jest kot?

Kłębuszkiem snu.

Za oknem deszcz jesienny pluszcze.

I mruży kot.

Zaufaj mu,

Zobaczysz przeszłość.

Tak jak w lustrze:

Serwety koronkowej brzeg

I lampę, co na stole płonie,

We włosach matki – czasu śnieg

I jej ruchliwe małe dłonie.

A na kolanach matki – kot

Otwiera oczy zielonkawe.

Łapką, co skora jest do psot,

Sen chwyta, odpychając jawę.

Biegiesz po schodach lat – ku drzwiom,

Szukając gorączkowo kluczy...

Mruczenie kota to jest dom,

Bo zawsze kot o domu mruży.

16. Do refleksji na jaki temat skłania podmiot liryczny widok śpiącego kota? (0-1)

.....
.....

17. Jaki rodzaj rymu tworzą wyrazy *drzwiom – dom*? (0-1)

- A. męski, dokładny
- B. męski, niedokładny
- C. żeński, dokładny
- D. żeński, niedokładny

18. Wypisz z wiersza po jednym przykładzie: (0-2)

epitetu –

wyrazu dźwiękonaśladowczego –

19. Nazwij środek poetycki i określ jego rolę w wierszu. (0-2)

We włosach matki – czasu śnieg

.....
.....

Źródła do zadania 20.

1.

Szkoła Podstawowa nr 47 im. Kornela Makuszyńskiego w Szczecinie ul. Jagiellońska 59
--

2.

Ryszard Marek Groński – urodzony w 1939 roku w Łąncucie pisarz, poeta, satyryk, autor znanych wierszy dla młodego czytelnika, np. <i>Nos</i> , <i>Kłębuszek snu</i> .

20. Zamierzasz zaprosić znanego pisarza na szkolną wystawę poświęconą kotom. Korzystając ze źródeł 1-2 oraz z informacji z *Tekstu I.*, napisz dla niego oficjalne zaproszenie. Podpisz się jako AB. (0-4)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

21. Opisz postać przedstawioną na ilustracji. (0-10)
Twoja praca powinna zająć co najmniej 20 linijek.



